

MINNINGARHALD

Hetjan Anton Olsen he

Sunnudagin varð minnissteinurin yvir gitna skiparan Anton M. Olsen reistur í Rituvík, og aftaná var hátíðarhald í Løkshøll. Sum skipari á Claru Mærsk stóð hann á odda fyri bjargingini av fleiri túsund vietnamesiskum flóttafólkum á vári í 1975

Minnisvarðin yvir Anton M. Olsen tekur seg væl út, har hann stendur á einum fríki mitt í Rituvík. Á steinum er umframt sjónligu áskriftina ein sonevnd QR-kota, sum kann avlesast við einari telefon ella teldli, ið hevur neyðugu appina til tað. Nógvar tilfar, sum hevur við Anton M. Olsen og søguliga bjargingina í 1975 at gera, kann lesast av QR-kotuni.

Mynd: Tórbjørn Jacobsen

Ingolf S. Olsen

Veðrið var av tí allar ringasta, tá minnissteinurin yvir Anton M. Olsen sunnudagin varð avdúkaður í Rituvík. Bæði vindur og glopraregn. Eftir avdúkingina var kvöldseta í Løkshøll í Runavík.

At veðurgudarnir leikaðu í, var tó ikki so lægið, helt Bergtóra Olsen, einkjan eftir Anton M. Olsen, fyri, tá undirritaði tosaði við hana aftaná.

– Ja hví heldur tú, at veðrið er so ringt? Tað er tí, at Anton er í øðini har uppi, tí hann vil ikki hava, at so nógv hóvasták verður gjørt burtur úr sær, segði hon bersøgin, men við sínum eyðkenda skálkabrosi.

Orðini lýsa eisini væl lyndið hjá Antoni M. Olsen, ið var sera lítillátin maður, og sum aftaná

minniligu hendingina í 1975 ikki hevði hug at tosa so nógv um hana, og als ikki alment.

Anton M. Olsen doyði í 1996 og er jarðaður í heimbygdini Rituvík.

Ræddust kommunistarnar

Tað var 2. mai 1975, at stóra danska farmaskipið Clara Mærsk við Antoni M. Olsen sum skipara fór tí nógv minna vietnamesiska coast-aranum Truong Xuan til hjálpar, eftir at hetta skipið hevði sent út neyðarkall.

Skipið var pinnpakkað við vietnamesiskum flóttafólkum, ið vildu sleppa burtur úr landinum, har kommunistarnir eftir kríggj í áratíggjur loksins høvdu tikið valdið. Suðurvietnamesiski høvuðsstaðurin Saigon, sum í dag eitur Ho Chi Minh-býurin, var fallin dag-

Tað er Hans Tausen Olsen, skyldmaður hjá Anton M. Olsen, ið hevur tikið stig til at gera steinin og reisa hann í Rituvík.

Veðrið var sera ófantaligt í Rituvík sunnudagin, so tað kom væl við, at minnissteinurin stendur soleiðis fyri í Rituvík, at Bergtóra Olsen, einkjan eftir Anton M. Olsen, kundi sita í bilinum og fylgja við hátíðarhaldinum. Hóast ringu líkindini var nógv fólk komið saman til avdúkingina. Vinstrumegin er myndin av Anton, sum eisini er á sjálvum steinum.

Mynd: Tórbjørn Jacobsen.

in fyri.

Almennu tølini siga, at Clara Mærsk bjargaði 3.628 flóttafólkum av Truong Xuan, men aðrar keldur siga, at rætta talið er 4.400.

Bókaframløga

Tríggjar vietnamesiskar systrar, ið vóru millum tey bjargaðu av Truong Xuan, vóru komnar til Føroya at taka lut í hátíðarhaldunum sunnudagin. Teirra familja var millum tey, ið fingi friðskjól í Danmark, og har hava tey búð síðani.

Linh Nguyen, tann elsta av teimum, sum var 19 ár, tá tey flýddu úr Vietnam, hevur júst skrivað bók um hendingina og lagnuna hjá familjuni. Bókin eitur "Rejsen til frihed, og Linh Nguyen hevði bókaframløgu á kvöldsetuni í Løkshøll sunnukvöldið.

Har helt hon eisini ein fyrilestur og hevði ljósmyndasýning um hendingina og lívið aftaná.

Ein yngri systir Le Nguyen helt røðu við avdúkingina í Rituvík, og yngsta systirin Lieu Bich segði frá sínum lívi á kvöldsetuni í Løkshøll.

Anton og eksistensur

Lieu Bich, sum bara var fyra ár, tá hon varð bjargað umborð á Claru Mærsk, segði millum annað frá, tá hon fyrst stuttum fekk ein spurning frá dóttur síni, ið gongur í studentaskúla.

– Tey høvdu kjakast um hugtakið eksistens í skúlanum, og so bað hon meg siga sær, hvussu eg definirer eksistens. Eg visti als ikki, hvussu eg skuldi svara hesum, til eg fór at hugsa um mitt egna liv. Tá ivaðist eg ikki, men svaraði, at

eksistensur fyri meg er tað sama sum Anton Olsen. Tí uttan hansara avgerð um at venda skipinum og koma okkum til hjálpar, tá hann fekk neyðarkallið frá Truong Xuan, var mín eksistensur ikki til, segði hon.

Eisini Tórbjørn Jacobsen, varaborgarstjóri í Runavíkar Kommunu, helt eina røðu, har hann setti Anton M. Olsen og bjargingina av vietnamisisku flóttafólkunum inn í ein søguligan samanhang.

Tað er Hans Tausen Olsen, ættmaður úr Rituvík og skyldmaður við Antoni M. Olsen, sum hevur tikið stig til at gera og reisa minnissteinin. Hans Tausen Olsen fekk tó forfall vegna sjúku og kundi tí ikki sjálvur taka lut í hátíðarhaldunum sunnudagin.